

ЩО ІСЛАМ ГОВОРИТЬ ПРО ТЕРОРИЗМ?

ماذا يقول الإسلام عن الإرهاب؟

(أوكرائي)

Однією з найвиразніших рис сучасного світу є присутність насильства у наших суспільствах. Розривається бомба на торговельному майданчику, опиняються в заручниках пасажир літака, невинні громадяни використовуються задля досягнення політичних цілей... Ми живемо в той час, коли маніпулювання свідомістю та загибель мирних людей стали спільним явищем для усіх.

Такою є всепереможна сутність нерозбірливого насилля. Тому тероризм вважається однією з найголовніших загроз для миру та безпеки наших суспільств. Саме слово "тероризм" почало використовуватись у загальному вжитку кілька десятиліть назад. Одним із небажаних наслідків цієї нової термінології стало й визначення поняття "тероризм", яким позначаються лише дії малих груп або окремих осіб. Але насправді тероризмом охоплений весь світ, і він виявляє себе у найрізноманітніших формах. Ті, хто вчиняє терористичні акти, в дійсності виходять за межі будь-яких стереотипів. Ті, хто ігнорує ціну людського життя, хто має достатньо сили торгувати ним, займають різні посади у наших суспільствах. Розчарований робітник, який жорстоко вбиває своїх колег, пригнічений мешканець окупованої території, який підриває шкільний автобус – усі вони терористи, які викликають наш гнів та ненависть. Важко не згадати того факту, що політик, який використовує давнішні етнічні суперечки між народами з метою підвищення свого рейтингу, голова держави, який наказує проводити тотальні бомбування цілих міст, державні радники, які прирікають мільйони мирних мешканців до смерті, використовуючи

підступну зброю міжнародних санкцій – усі вони так рідко бувають покарані за свої злочини проти людства!

І усе це підсилюється настільки вузьким визначенням тероризму, яке включає в себе лише дії окремих осіб чи малих спільнот. Саме так мусульман почали ототожнювати з руйнуванням і терором. Як наслідок, вони самі перетворились на жертв насильства й тероризму. Інколи навіть ІСЛАМ вважають відповідальним за вчинки маленької групи мусульман або й навіть за вчинки людей, які не є мусульманами!

Чи можливо, щоб ІСЛАМ, чиє світло закінчило темні століття європейського середньовіччя, нині призвів до настання ери терору? Чи може релігія, кількість послідовників якої сягає майже 1.0 мільярда осіб, заохочувати вбивство й терор проти невинних людей? Чи може ІСЛАМ, який означає "мир" та "відданість Богу", закликати своїх послідовників сіяти смерть та руйнацію?

Як довго ми будемо посилатись на поширені у мас-медіа образи й картини з голлівудських фільмів, відповідаючи на такі важливі запитання? Настав час поглянути на першоджерела ІСЛАМУ та його історію. Тоді ми зможемо впевнено сказати, закликає ІСЛАМ до насильства чи ні.

Цінність людського життя

Преславний Коран говорить нам:

"...не вбивайте душі, вбивство якої заборонив Бог, якщо не маєте права на те; Він заповів це вам – можливо, ви зрозумієте!"

[Коран, 6:101].

ІСЛАМ вважає недоторканими усі форми життя. Але цінність людського життя все одно посідає особливе місце. Перше й найголовніше право людини – це право на життя. Преславний Коран говорить:

"Якщо хтось уб'є душу не як помсту за душу і не як помсту за нечестя на землі, то це прирівнюється до вбивства всіх людей. А хто оживить душу померлого, той оживить усіх людей"

[Коран, 6:32].

Життя однієї людини є настільки цінним, що Коран прирівнює несправедливе вбивство однієї особи до вбивства усього людства. Отож, Коран конкретно забороняє вбивство. Смертна кара, яка виконується державою, має на меті зберегти владу закону, мир та безпеку в суспільстві. Проте лише належний та компетентний суд може вирішувати, чи справді потрібно позбавити одну особу права на життя за те, що вона позбавила такого права інших людей.

Етика війни

Навіть у стані війни ІСЛАМ закликає до шляхетного поводження з ворогом на полі битви. ІСЛАМ провів чітку межу між тими мешканцями ворожої країни, які беруть участь в боротьбі й тими, які не беруть участі в боротьбі. Внаслідок того, що цивільним населенням в більшості випадків є жінки, діти, а також старі та немічні люди, вказівки Пророка (мир йому та благословіння Бога!) є наступними: "Не вбивайте жодної старої людини, не вбивайте дітей та жінок" [ʼ]. "Не вбивайте чернеців, які перебувають у своїх молільнях", "Не вбивайте людей, які знаходяться у місцях поклоніння" [ʹ]. Одного разу, під час війни, Пророк побачив труп жінки, яка лежала на землі. Він сказав: "Вона була не із тих, хто брав участь у боротьбі. Яким чином її було вбито?" Отож, цивільному населенню гарантована безпека та захист їхнього життя – навіть якщо їхня країна веде боротьбу з ісламською державою.

Джігад

За умов того нерозуміння ІСЛАМУ, яке існує в західному світі, жодне ісламське поняття не викликає такої бурхливої реакції як слово "джігад". Це поняття було перекручене, поєднане із жахливими образами жорстоких мусульман, які нібито примушують людей прийняти свою точку зору за допомогою меча. Цей міф популярний у західному світі з часів хрестових походів. На жаль, він існує й досі.

Слово "джігад" походить від кореня дієслова *джагада*, яке в перекладі з арабської означає "докладати зусиль", "боротися". Отож, буквально джігад означає акт боротьби. Пророк Мухаммад, мир йому і Боже благословення, сказав, що найбільший джігад – це боротьба проти лихих пристрастей своєї душі. Отож, у початковому сенсі джігад позначає внутрішню боротьбу на шляху самовдосконалення, а також відданість Богу в усіх аспектах життя.

По-друге, джігад позначає боротьбу проти несправедливості. ІСЛАМ – так само, як і багато інших релігій – дозволяє збройний самозахист, повстання проти тиранії, експлуатації та окупації. Преславний Коран говорить:

"І чому б вам не боротися на шляху Бога заради слабких чоловіків, жінок та дітей, які говорять: "Господи наш! Виведи нас із цього міста, мешканці якого є несправедливими. Даруй нам від Себе покровителя, даруй нам від Себе помічника!"

[Коран, 4:76].

Таким чином, ІСЛАМ закликає віруючих боротися за очищення самих себе, а також за встановлення миру й справедливості у суспільстві. Мусульманин ніколи не може стати осторонь, побачивши біля себе несправедливість чи тиранію. Колись Мартін Лютер Кінг сказав:

"Нашому поколінню доведеться каятись не лише за лихі слова та вчинки поганих людей, а й за жахливе мовчання добрих людей".

ІСЛАМ закликає усіх мусульман займати активну позицію на шляху підтримки тієї рівноваги, яку Бог створив в усьому світі. Але, незважаючи на законність будь-яких підстав, Преславний Коран ніколи не дозволяє вбивати невинних людей. Терор проти цивільного населення ніколи не може вважатись джігадом та ніколи не може ототожнюватись із вченнями ІСЛАМУ.

Історія толерантності

Західні вчені вже давно спростували міф про те, що мусульмани примушують інших осіб приймати свою релігію. Видатний історик Де Лесі О'Лорі писав:

"Історія доводить, що легенда про фанатичних мусульман, які воюють по всьому світу та примушують завойовані народи до ісламу є одним із найабсурдніших міфів, коли-небудь повторюваних істориками" [3].

Мусульмани правили Іспанією близько 500 років. За цей час, аж до їхнього вигнання звідти, не-мусульмани жили там і процвітали. Окрім того, християнські та єврейські меншини існують

на Близькому Сході протягом багатьох століть. У таких країнах, як Єгипет, Марокко, Палестина, Ліван, Сирія та Йорданія, існують численні християнські й/або єврейські громади. Мусульманин не здивується, дізнавшись, що його релігія забороняє насильницьке навернення інших. Преславний Коран говорить:

"Нема примусу до релігії. Вже розрізнено прями́й шлях та оману! Хто не вірує в ідолів, той вже схопився за надійну основу, яка не зламається! А Бог – Всечуючий та Всезнаючий!"

[Коран, ʒ:ʒᵐᵒ].

Іслам – велика релігія єднання

Не будучи якоюсь військовою доктриною, ІСЛАМ є способом життя, який виходить за межі расових та національних відмінностей. "О, люди! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки і Ми зробили вас народами та племенами, щоб знали ви одне одного! Воістину, найшановніші з вас перед Богом – найбільш богобоязливі! Воістину, Бог – Всезнаючий, Мудрий!"

[Коран, ʒᵑ:ᵑʒ].

Завдяки своїй універсальності ІСЛАМ перетворився на релігію, яка поширюється у світі швидше за усі інші. У цьому сучасному світі, сповненому конфліктів, глибоких розколів між людьми, світі, якому погрожує індивідуальний та державний тероризм, ІСЛАМ є осередком світла, яке дарує надію на майбутнє.

[ᵑ]. Переповів Абу Давуд.

[ʒ]. Переповів Імам ібн Ханбал у "Муснаді".

[ʒ]. Islam At Crossroads, London, ᵑᵑʒʒ, page ʌ.

Рекомендовані інтернет-сайти на ісламську тематику:

www.islamic-invitation.com

www.islamworld.net

www.islamway.com

www.qss.org

www.islamicity.com

www.islam-guide.com

www.fatwa-online.com